

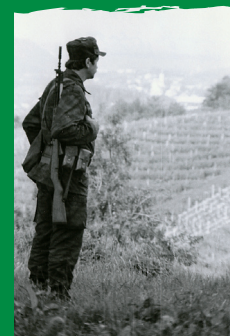

10 let društva

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo KRŠKO

Zdenko Mohar, predsednik

Rudi Smodič, častni predsednik

Uvodna misel

Po vsaki vojni ostanejo rane, ki se celijo vse človeško življenje. Uničeno gospodarstvo, porušeni domovi, vdove, sirote, invalidi in slednji, vojni veterani. Ponosni, če so bili na strani zmagovalcev, sicer vsaj veseli, ker so preživeli. V tem veselju pričakujejo neko spoštovanje, saj so svoje življenje zastavili za boljšo prihodnost svojih otrok, državljanov, za svojo domovino, za svoje ideale, za čast. Po vojni pa je vse drugače od pričakovanj. Spomnimo se tujih vojnih veteranov, pa tudi naših, ki v normalnem življenju niso znali zaživeti. Država jim običajno z miloščino omogoči skromno socialno preživetje. in zelo znan izrek ameriškega predsednika Johna F. Kennedyja je lahko na močni preizkušnji: «Ne razmišljaj, kaj lahko naredi domovina za tebe, razmišljaj, kaj lahko narediš ti za domovino.» Če je vojna tuja,

mobilizacija prisilna, interesi neznani, sta čast in morala na močni preizkušnji?

Zadnje vojne dvajsetega stoletja so bile takšne. Je bila Avstro-Ogrska naša domovina? Bila! V tej vojni smo imeli veliko častnikov, podčastnikov in vojakov, ki so pogumno in častno branili barve monarhije. Mnogi med njimi so hrabro padli za visoke aristokratske cilje, za tujce.

Druga svetovna vojna, največja človeška morija vseh časov, je Slovence razdelila. Bili smo vojaki na vseh straneh. Vsi so bili prepričani, da branijo domovino. Tu boli le ena stvar, med uporom proti okupatorju še bratomorna vojna!?

In zadnja, vojna za osamosvojitve Slovenije leta 1991. Združeni in enotni kot še nikoli, uspeli v desetdnevni vojni, z malo žrtvami... Zaradi tega se včasih ne daje večje teže tej vojni, zadeve so šle mimo marsikaterega spontano, samo po sebi umevno, nič takega? Pa ni tako! Priprave so se začele že konec osemdesetih let in nato intenzivno vse do osamosvojitve. Spomnimo se nekaj let pred osamosvojitvijo: reševanje dinarja, vdori v monetarni sklad, pritiski na Slovenijo, Miloševićeva politika, grožnje JNA, mitingi resnice, ustanavljanje paravojaških enot, odvzem orožja enotam TO... a ves čas tihe priprave. Intenzivno usposabljanje, streljanje, taktične vaje, varovanja, opazovanja... in na koncu uresničitev tisočletnega sna Slovencev. Samostojni, v svoji državi.

Za to smo zaslužni tudi mi, z veliko poguma, z veliko sreče, ponosni, kajti bili smo zraven!

Rudi Smodič

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

3

*Zaradi tega se
včasih ne daje
večje teže tej
vojni, zadeve
so šle mimo
marsikaterega
spontano, samo
po sebi umevno,
nič takega?
Pa ni tako!*

Ustanovitev območnih odborov ZVVS Sevnica, Krško in Brežice ter Pokrajinskega odbora ZVVS Posavje, leta 1996 v Krškem.

Razvitje društvenega prapora OZVVS Krško, leta 2000 v Krškem.

Pripetje traku na prapor sekcije Varnostniki 1991, leta 2001 na strelišču Zakov.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Krško

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Krško (OZVVS) je domoljubno, nepolitično, neprofitno in nevladno društvo, ki združuje vse udeležence in udeležence priprav in vojne za Slovenijo iz občine Krško, ne glede na njihova politična in nazorska prepričanja, ki so kot pripadniki ali prostovoljci aktivno sodelovali v pripravah in neposrednih obrambnih aktivnostih v vojni za ohranitev samostojne in neodvisne Republike Slovenije v obdobju od 17. maja 1990 do 26. oktobra 1991.

Smo združeni v krovni organizaciji Zvezi veteranov vojne za Slovenijo, ki je nastala na ustanovnem zboru 10.10.1993, takrat kot Združenje veteranov vojne za Slovenijo. Od 1.12.1994 je organizacija vključena v Svetovno veteransko federacijo. Združenje je v tistem času spodbujalo k ustanavljanju območnih in pokrajinskih odborov po Sloveniji. V Krškem smo leta 1996 ustanovili območne odbore ZVVS za Sevnico, Krško in Brežice ter Pokrajinski odbor ZVVS Posavje. Vse do ukinitve odbora in ustanovitve društva OZVVS Krško leta 1999 smo

delovali predvsem na včlanjevanju članov ter sledili delovanju krovne organizacije. V maju leta 2000 je krovna organizacija Združenje veteranov vojne za Slovenijo prenehalo delovati, kajti Območna združenja so ustanovili Zvezo veteranov vojne za Slovenijo. Danes je v Zvezi vključenih 54 območnih organizacij, ki svoje delo koordinira v 13-ih pokrajinskih odborih, s preko 27.000 članicami in člani.

OZVVS Krško deluje javno za javne interese. Cilji našega delovanja temeljijo na:

- krepitevi domoljubja,
- ohranjanju spomina na TO in MSNZ,
- ohranjanju spomina na osamosvojitveno vojno,
- sodelovanju z drugimi veteranskimi organizacijami,
- sodelovanju z lokalno skupnostjo,
- nudenju pomoči članstvu pri uveljavljanju pravic iz vojne zakonodaje,
- nudenju pomoči socialno ogroženim članom,
- seznanjanju javnosti z dogodki iz časa osamosvojitvene vojne,
- skrbi za postavitev in ohranjanje obeležij osamosvojitvene vojne,
- pridobivanju, zbiranju in hranjenju pisnega, slikovnega in zvočnega gradiva o dogodkih v času priprav in osamosvojitvene vojne...

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

5

V Krškem smo leta 1996 ustanovili območne odbore za Sevnico, Krško in Brežice ter Pokrajinski odbor Posavje. Vse do ukinitve odbora in ustanovitve društva OZVVS Krško leta 1999 smo delovali predvsem na včlanjevanju članov ter sledili delovanju krovne organizacije.

Pripadniki enot za posebne namene iz Sevnice, Krškega in Brežic po končani vojni 1991. Spodaj: bojni znaki, kjer so potekale bojne aktivnosti.

Delovanje OZVVS Krško

Ustanovni zbor društva je bil 22.12.1998, registrirano pa je bilo v januarju 1999 na Upravni enoti Krško. Ustanovitelji društva so: Rudi Smodič, Aleš Benje, Osvald Valentinčič, Zdenko Mohar, Drago Kramar, Marjan Brinovec, Stane Štiglic, Anton Mehle, Zdravko Kadivnik, Ana Breznikar, Ernest Breznikar. Tudi nas so na začetku delovanja spremljale težave. Nismo imeli društvene pisarne, ni bilo zagonskih sredstev, krovnno združenje je bilo ravno v reorganizaciji, nismo bili še prepoznavni v okolju...

Po enem letu nas je sprejelo v svojo pisarno Združenje zveze borcev in udeležencev NOB odbor Krško. Popravila se je tudi finančna situacija: članarina, manjša dotacija Občine in pičli sponzorji. Bila pa je volja in pripravljenost posameznikov do dela, do odrekanja prostega časa... Prvi predsednik združenja Rudi Smodič (1996) je bil izvoljen tudi na ustanovnem zboru društva in mu predsedoval dva mandata. Na volilnem letnem zboru leta 2006 ga je zamenjal Zdenko Mohar, glavni zbor društva pa je podelil Rudiju Smodiču naziv »častni predsednik«. Blagajnik je od vsega začetka Drago Kramar, sekretarji pa so se menjali:

1. Andrejka Slapšak (1996 - 1999)
2. Aleš Benje (2000 - 2001)
3. Mirko Tišler (2001 - 2002)
4. Marjan Šebjan (2002 - 2004)
5. Miroslav Vrček (2004 -)

Društvo je s svojim delovanjem kmalu postalo prepoznavno. Članstvo se je z aktivnostmi večalo, eni izmed prvih v Sloveniji

smo že leta 2000 podpisali sporazum o medsebojnem sodelovanju z ostalimi veteranskimi organizacijami. Vseskozi pa zelo dobro sodelujem s Slovensko vojsko. Po ustanovitvi Zveze se je sodelovanje krepilo, še posebno z generalnim sekretarjem Jožetom Kuzmanom. Ob deseti obletnici osamosvojitve 2001, je naše združenje prevzelo velik del organizacije pri proslavi v Vojašnici Cerklje ob Krki, kjer sta predsednika Srečko Lisjak ZVVS in Davorin Bratuš PVD SEVER v prisotnosti predsednika Republike Slovenije Milana Kučana podpisala sporazum o sodelovanju. Z Zvezo smo v Krškem leta 2003 organizirali športne veteranske igre pri Treh lučkah, glavni zbor zveze v KD Krško in posvet sekretarjev in predsednikov v OŠ Jurija Dalmatina Krško. Na našo pobudo smo pričeli z srečanji veteranov Posavja, kjer se selimo vsako leto v drugo občino. Združenje se je vključevalo v vsa dogajanja vezana na spomin pretekle zgodovine Slovencev. S prispevki je sodelovalo pri izdaji zbornika Posavje v letih 1989 – 1991, pri postavljanju razstav, pri mnogih proslavah in dobroteljskih akcijah. Vsako leto smo soorganizatorji proslav na Mladju 27. aprila in proslav na Bohorju in Planini. Redno se udeležujemo srečanj na dan veteranov 15. maja na Geossu, veteranskih športnih iger, organiziramo izlete in strokovne ekskurzije, tradicionalni pa so postali tudi veteranski plesi ob zaključku leta. Aktivno sodelujemo pri spreminjanju vojne zakonodaje in se vključujemo v družbeno življenje lokalne skupnosti in širše.

Za svoj največji dosežek si štejejo postavitev spomenika na počivališču Zaloke (avtocesta Krško – Ljubljana), ki mimoidoče opominja na dogodke iz leta 1991.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

7

Društvo je s svojim delovanjem kmalu postalo prepoznavno. Članstvo se je z aktivnostmi večalo, eni izmed prvih v Sloveniji smo že leta 2000 podpisali sporazum o medsebojnem sodelovanju z ostalimi veteranskimi organizacijami.

Zemljevid Slovenije s pokrajinami PO ZVVS

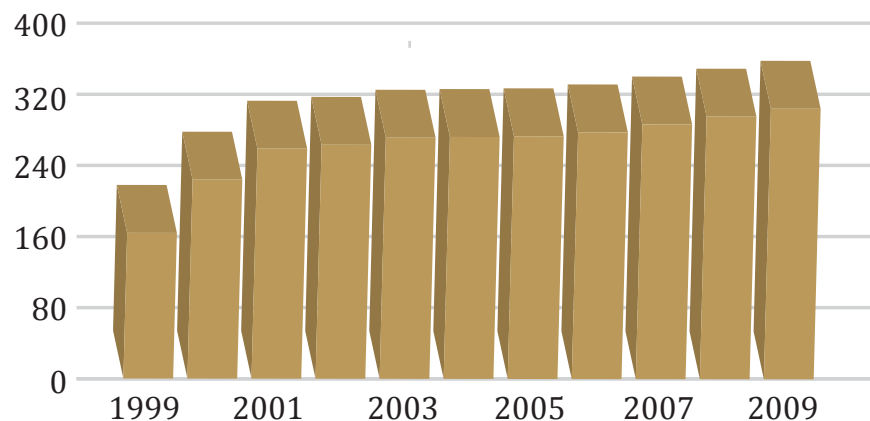
8

- 01 PO Ljubljana
- 02 PO Ljubljana okolica
- 03 PO Notranjska
- 04 PO Posavje
- 05 PO Zahodnoštajerska
- 06 PO Zasavje
- 07 PO Dolenjska
- 08 PO Južnoprimska
- 09 PO Gorenjska
- 10 PO Vzhodnoštajerska
- 11 PO Severnoprimska
- 12 PO Pomurje
- 13 PO Koroška

Organi društva in članstvo

Po Statutu ima društvo naslednje organe:

Članstvo, diagram od 1999 do 2009

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

9

Članstvo se je z aktivnostjo združenja nenehno povečevalo. Po Zakonu o vojnih veteranih pa še danes nimajo vsi člani statusa veteran, ker niso zajeti med upravičenci. Združenje deluje v to smer, da se krivice odklonijo.

Janez Menart

SLOVENSKA POMLAD

*Drevo slovenstva raste tisoč let.
In zdaj prišla je velika pomlad,
ko docvetel je hrepenenja cvet
on že zori svobode zlati sad.*

*Sad, ki zori, ni dar bogatih tal
in sončnih dni in blagega dežja.
Iz upanja pognal je sredi skal
in rasel iz krvi in iz gorja.*

*A zdaj zori. In milostljivi čas
je med sinovi našega rodu
vseh dob in let in dni določil NAS
za zadnjo stražo svetega sadu,*

*da ga z drevesa tisočletnih nád
še zadnji hip nam ne ukrade tat.*

Simbolno veteransko dejanje

Na vsakem večjem ali pomembnejšem srečanju veteranov se izvede **SIMBOLNO VETERANSKO DEJANJE**. Izvedeta jo vodja in izvajalec. Ta naloga je častna. Vsebina simbolno nagovarja prisotne k domoljubju in jih opominja na žrtve v času osamosvajanja. Za izvedbo morajo biti pripravljeni predpisani predmeti: Miza (masivnejša) s štirimi nogami mora stati ločeno od drugega omizja, vendar tako, da jo vsi vidijo; .

Miza mora biti pokrita z belim prtom, na njej morajo biti: rdeč nagelj, vaza s čisto vodo, manjša posoda s soljo, krožnik, vejica pelina, bodalo, kamen s Triglava, kozarec rdečega vina. Poleg mize mora stati prazen lesen stol. Oseba, ki je izvajalec dejanja, mora biti v uniformi in imeti bele rokavice. Vodja simbolnega veteranskega dejanja bere prisotnim tekst dejanja, izvajalec pa ga izvaja.

Izvedba:

To je simbolno veteransko dejanje miru - svobode - neuklonljivosti - zmage - ponosa - spomina - opomina.

Vstanite, prosim.

Ali smo tukaj zato, ker nas družijo ljubezen do doma, družine in domovine; ker spoštujemo hrabrost, poštenost, čast in resnico; ker želimo in delamo v dobro naše domovine Republike Slovenije?

(Prisotni odgovorijo: **Smo!**)

Ta miza s štirimi nogami je simbol trdnosti in dokončne vpetosti Slovenije v zemljevid Evrope in sveta.

Prazen stol je simbol veteranov vojne za Slovenijo, ki jih ni več med nami. Spomnite se jih in prisluhnite bitju svojega srca, ki naj utripa v tem trenutku za njih, ki jih več ni. Naj bodo večno v našem spominu!

Bel prt na mizi je simbol čistosti in neomadeževanosti naših misli ter dejanj. Ta kamen z našega očaka Triglava je simbol naše trdne odločnosti, da na tem slovenskem prostoru obstanemo.

Rdeč nagelj je simbol spomina na vse tiste, ki so v vsej zgodovini prelili kri za slovensko domovino, vaza čiste vode pa je simbol solza njihovih najdražjih.

Ščepec soli in vejica pelina sta simbola bolečine in grenkobe družin padlih.

Bodalo je simbol boja, poguma, hrabrosti in zvestobe tistih, ki so se bojevali za samostojno Slovenijo.

Kozarec rdečega vina je simbol spomina na vse, ki so se bojevali za Slovenijo, zato: prva zdravica naj velja vsem, ki so padli, umrli in prelili kri za domovino, za solze njihovih otrok, žena, mater in očetov, druga zdravica naj velja vsem, ki so v vsej zgodovini delovali v dobro slovenstva, tretja zdravica naj velja vsem tukaj zbranim. Ostanek vina je žarek upanja veteranov, da nam bosta čas in prostor vendarle dala vsaj del toplote in priznanja za naša dejanja, dosežke in posledice. Sedite, prosim.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

11

*Ali smo tukaj
zato, ker nas
družijo ljubezen
do doma, družine
in domovine;
ker spoštujemo
hrabrost,
poštenost, čast
in resnico;
ker želimo in
delamo v dobro
naše domovine
Republike
Slovenije?*

Dobrodelni koncert 7. decembra 2004

Humanitarne aktivnosti društva

Zakon o vojnih veteranih namenja upravičencem za odpravljanje socialnih stisk nekaj ugodnosti:

- veteranski dodatek,
- dodatek za pomoč in postrežbo,
- letni prejemek,
- zdravstveno varstvo,
- zdraviliško in klimatsko zdravljenje,
- brezplačno vožnjo,
- pogrebno,
- priznanje pokojninske dobe.

Ker zakon zajema veterane vseh vojn, vseh naštetih ugodnosti veterani osamosvojitvene vojne 1991 niso deležni, zato poznamo kar veliko primerov, kjer je ta pomoč pičila in bistveno premajhna.

Ena od temeljnih nalog našega društva je pomoč članom v stiski na vseh področjih. V ta namen imamo pravilnik, po katerem delimo upravičencem prepotrebna sredstva. Del so sredstva društva, del pa pokriva zveza. Delitev pomoči članom je stalna praksa, izvedli pa smo tudi nekaj odmevnih akcij in prireditev.

V aprilu 2004 smo bili pobudniki za izvedbo dobrodelne nogometne tekme. Skupaj s KS Senovo in OŠ XIV. divizije Senovo smo organizirali nogometno tekmo med veterani

in domačini. Akciji se je priključil še Karate klub Rajhenburg z demonstracijami. Izkupiček je bil namenjen veteran-skim in drugim socialno ogroženim otrokom s področja Senovega, za udeležitev letovanja na morju. Študentska organizacija iz Maribora Š.O.U.M. je istega leta organizirala delovno brigado na Bohorju, za obnovo poti in zapuščenega rudnika svinca in cinka. Pridružili smo se akciji pri urejanju tehnične podpore.

Konec leta 2004 smo pristopili k akciji ZVVS in v Krškem skupaj z orkestrom slovenske vojske organizirali dobrodelni koncert za omilitev posledic hude ujme v Slovenskih Konjicah in ves izkupiček namenili pomoči.

Avgusta 2005 je v zgodnjih jutranjih urah Posavje zajelo eno največjih neurij v zadnjih desetletjih. Plazovi so zasuli nekaj hiš, na ceste se je sprožilo nekaj manj kot 50 plazov, 300 km cest je bilo poškodovanih, 6 km neprevoznih, narasle vode so podrle 5 mostov, uničeno je bilo ogromno kmetijskih površin, poplavljenih ali ogroženih je bilo okoli dvesto objektov.

Občina Krško je sprožila humanitarno akcijo, kjer so na posebnem računu za najbolj prizadete družine zbirali denar. Tudi naše društvo je pristopilo k akciji za naše člane in s pomočjo zveze in sosednjih organizacij nudilo denarno pomoč sedmim našim članom.

*Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO*

13

Ena od temeljnih nalog našega društva je pomoč članom v stiski na vseh področjih. V ta namen imamo pravilnik, po katerem delimo upravičencem prepotrebna sredstva.

Sodelovanje z ostalimi organizacijami

OZVVS Krško aktivno sodeluje s sorodnimi organizacijami in Zvezo slovenskih častnikov območnega združenja Krško. O sodelovanju s sorodnimi organizacijami dokazuje tudi podpisana listina. Člani veteranskih organizacij Krškega so 21. junija 2000 po razpravah v svojih organih sprejeli sklepe o podpisu LISTINE O MEDSEBOJNEM SODELOVANJU.

Zveza združenje borcev in udeležencev NOB območni odbor Krško, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Krško, Policijsko veteransko društvo Sever Posavje - odbor Krško izražamo skupno voljo in interes po tesnem medsebojnem sodelovanju. Podpis listine je izraz interesa članov veteranskih organizacij Krškega:

- ZZB IN UDELEŽENCEV NOB OO KRŠKO, predsednik Jože Zupančič
- OZVVS KRŠKO, predsednik Rudi Smodič
- PVD SEVER POSAVJE ODBOR KRŠKO, predsednik Stane Povhe

Izhajajoč iz skupnih načel o pomenu narодноosvobodilnega in osamosvojitvenega boja za svobodno Slovenijo, za ohranjanje tradicij teh bojev, za ustrezna priznanja borcem in veteranom ter za razvijanje tistih državljskih vrednot pri mladih generacijah, ki bodo zagotavljale tudi v bodoče svobodo in samostojnost Republike Slovenije, so veteranske organizacije v občini Krško sklenile dogovor o medsebojnem sodelovanju pri:

- seznanjanju javnosti z vlogo in aktivnostmi posameznih veteranskih organizacij v določenih zgodovinskih obdobjih;
- organiziranju in sodelovanju pri spominskih svečanostih ob obletnicah posameznih dogodkov, pomembnih za osvoboditev in za samostojnost;
- organizaciji plov, družabnih srečanj, izletov, športnih in dru-

- gih prireditev za krepitev medsebojnih prijateljskih odnosov;
 - uveljavljanju skupnih interesov pri občinskih in drugih organih v občini Krško;
 - sodelovanju z drugimi organizacijami, ki imajo v svojih programih ohranjanje in razvijanje tradicij osvobodilnih bojev, združenja slovenskih častnikov, izgnanci, taborniki in ostali;
 - ohranjanju spomenikov, ki so zgodovinsko povezani z osvobodilnimi boji;
 - ohranjanju častnega spomina na padle borce in žrtve osvobodilnih vojn;
 - skrbi za reševanje statusnih, materialnih in drugih problemov udeležencev vojne ter drugih aktivnosti v skupnem interesu, ki so v skladu s programskimi cilji posameznih udeleženk dogovora.
27. aprila 2003 se je v Mladju tem sporazumu pridružila še Zveza slovenskih častnikov območno združenje Krško. Za izvajanje tega dogovora skrbi koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh štirih organizacij.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo

OZVVS od vsega začetka sodeluje z Občino Krško, saj nas moralno in finančno podpira. Brez njene pomoči ne bi mogli realizirati našega obširnega plana dela. Predstavniki občine z županom Francijem Bogovičem na čelu se radi udeležujejo naših aktivnosti, še posebno tistih, ki so zgodovinskega pomena (postavitve spominskih obeležij, slovesnosti ob podelitvah priznanj...). Prav tako se povezujemo s Krajevnimi skupnostmi in organizacijami ob spominskih obeležjih dogodkov iz osamosvojitvene vojne. Tudi občani in krajani se radi udeležijo prireditev v njihovem okolišu. Pri izvedbi kulturnega programa vsakič vključimo kulturnike iz lokalnega območja.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

15

*OZVVS od vsega
začetka sodeluje
z Občino Krško,
saj nas moralno
in finančno pod-
pira. Brez njene
pomoči ne bi
mogli realizirati
našega obširne-
ga plana dela.*

Pohod na Triglav leta 2003

Veteranska srečanja

OZVVS Krško sodeluje z ZVVS Sevnica in Brežice, saj je bila najprej ustanovljena Zveza veteranov vojne za Slovenijo Posavje. Ustanovni zbor je bil v Krškem, ustanovni člani pa so bili med pobudniki za ustanovitev območnih združenj. Veterani Posavja se vsako leto srečamo na družabno športnem srečanju. Na teh srečanjih sodeluje tudi PVD SEVER

Posavje. Srečanje vsako leto organizira ena izmed organizacij v matični občini. Poudarek je na družabnem srečanju in na športnih igrah. Na teh igrah organiziramo tekmovanje v streljanju z zračno puško, vlečenje vrvi in tekmovanje v šahu. Nekajkrat smo organizirali na srečanjih tudi met bombe, streljanje z lokom in ribarjenje, kadar je to možno.

OZVVS Krško je organiziralo že več teh srečanj, med drugim na hipodromu na Bregah pri Leskovcu, na Trški gori pri Krškem in na Ribniku pri Brestanici. Veterani se radi udeležujejo teh srečanj, saj je to priložnost za obujanje spominov, kakor tudi za druženje s prijatelji.

Pohodi na Triglav

Spominski pohod je posvečen Triglavu, simbolu slovenstva, in partizanskim patroljam, ki so se v letu 1941 povzpele vrh Triglava. Pohoda se udeležujejo člani vseh veteranskih organizacij in Zveze slovenskih častnikov. Sam pohod poteka takole: Iz Rudnega polja nas pot vodi nad Velim poljem, mimo Vodnikovega doma in Planike na vrh Triglava, kjer je krajša kulturna slovesnost. Po slovesnosti sledi sestop k Triglavskemu domu na Kredarici, kjer je v popoldanskem času proslava s pozdravnim nagovorom in kulturnim programom. Po slovesnosti sledi druženje do poznih večernih ur. Drugi dan sledi vrnitev na Rudno polje na Pokljuki. Tam je na biatlonskem stadionu zaključna prireditev, ki se je pohodniki udeležijo s svečanim prihodom na prireditveni prostor.

Tudi veterani OZVVS Krško se udeležujejo pohodov na Triglav že od ustanovitve društva. V začetku je bilo malo pohodnikov, kasneje pa je število naraščalo. Vsako leto se pohoda udeleži od 10 do 14 naših veteranov. Pri logistiki in izvedbi pohoda nam pomaga tudi PVD Sever Posavje.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

17

Tudi veterani OZVVS Krško se udeležujejo pohodov na Triglav že od ustanovitve društva. V začetku je bilo malo pohodnikov, kasneje pa je število naraščalo. Vsako leto se pohoda udeleži od 10 do 14 naših veteranov.

Izlet v Koper leta 2006

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

19

Ko organiziramo izlet, se povežemo z veteransko organizacijo na tistem območju, saj želimo, da spoznamo aktivnosti med osamosvojitveno vojno na tistem območju ter si ogledamo obeležja iz tega obdobja.

Izleti

Leta 2001 smo imeli prvi izlet za naše člane. Organizirali smo splavarjenje po Dravi, katerega smo popestrili s splavarskim krstom in skečem, kako je Krjavelj (roman Josipa Jurčiča – Deseti brat) presekal hudiča na pol. V naslednjih letih smo obiskali sejem Sodobna vojska v Gornji Radgoni, obiskali Koper ter se z ladjo popeljali po slovenskem morju, obiskali Kras ter si ogledali Vojni muzej z eksponati od prve do druge svetovne vojne, bili smo v Vojašnici Vipava, kjer smo si ogledali vojni muzej ter tehniko Slovenske vojske. Podali smo se tudi na Ptuj in v Ormož. Ko organiziramo izlet, se povežemo z veteransko organizacijo na tistem območju, saj želimo, da spoznamo aktivnosti med osamosvojitveno vojno na tistem območju ter si ogledamo obeležja iz tega obdobja.

Veteranski plesi

V aktivnosti veteranske organizacije želimo vključiti čim večje število naših članov. V ta srečanja bi radi vključili tudi njihove družinske člane, saj so med osamosvojitveno vojno njihovi partnerji nosili vse breme in skrb za družino in dom. V letu 2007 smo se odločili, da organiziramo veteranski ples. Prvi ples je bil konec novembra na Kmečkem turizmu Dular v Kostanjku. Odziv je bil nad pričakovanji, saj se je plesa udeležilo preko sedemdeset parov. Naslednje leto smo povabili Zvezo slovenskih častnikov Krško, da se nam pridružijo, saj je veliko naših članov vključenih v obeh združenjih. Organizirali smo že tretji Tradicionalni veteransko-častniški ples, katerega organiziramo vsako leto na prvi petek v decembru.

Bolnica Bohor

V okviru sodelovanja z Združenjem borcev za vrednote NOB Krško in Policijskim veteranskim društvom SEVER Posavje smo v letu 2002 obnovili partizansko bolnico na Bohorju. Delovne akcije se je poleg aktivistov Turističnega društva Senovo ter obeh veteranskih organizacij (ZZB in udeležencev NOB OO Krško in PVD Sever Posavje) udeležilo tudi veliko naših članov. Potrebno je bilo veliko dela za obnovo same bolnice, ki je bila v zelo slabem stanju, kakor tudi ureditev okolice in tudi dostop. Poleg obnove bolnice smo uredili okolico, postavili označevalne table oz. pano z osnovnimi podatki o bolnici, kakor tudi ureditev dostopnih poti. Slavnostna otvoritev obnovljene partizanske bolnice je bila 6.7.2002. Na prireditvenem prostoru so vse tri veteranske organizacije podpisale sporazum o PATRONATU. Na svečanosti so bili predstavniki lokalne skupnosti, kakor tudi veliko število veteranov in občanov. Podpis patronata in otvoritev obnovljene bolnice smo zaključili s kulturnim programom. Vse tri veteranske organizacije so se obvezale, da bodo skrbele za vzdrževanje tega pomembnega kulturnega spomenika iz druge svetovne vojne.

Spominske plošče

Leta 2007 je predsedstvo OZVVS Krško sprejelo sklep o obeležitvi objektov, kjer so se izvajale pomembne aktivnosti v letih 1990 in 1991. Eno izmed obeležij je postavitve spominskih plošč na objekte, v katere je Manevrska struktura narodne zaščite (MSNZ) skrila orožje in minskoeksplozivna sredstva TO. 18. maja 1990 je Republiška štab teritorialne obrambe Slovenije izdal zloglasen Ukaz o odvzemu orožja TO. Na Občinskem

štabu teritorialne obrambe Krško je bilo sklenjeno, da se orožje ne preda JLA. Ustanovljena je bila MSNZ za Posavje, v katero so bili vključeni vsi pripadniki stalne sestave TO iz občine Sevnica, Krško in Brežice. Ker orožje v tedanjih skladiščih ni bilo varno, ga je bilo potrebno skladiščiti na tajnih lokacijah.

Iz TO Krško so bili orožje in minskoeksplozivna sredstva prepeljani na naslednje lokacije:

- na Narpel na Trški gori v kletne prostore družine Derganc,
- v Kostanjevico k družini Jevnik v prostore bivše gostilne (v gostinske hladilnike),
- v Ivandol k družini Mavsar v kletne prostore,
- na Dovško pri Senovem v kletne prostore družine Breznikar,
- na Senovo v kletne prostore upravne zgradbe Rudnika Senovo (varovala družina Šturbej),
- na Zajesele na Bohorju v gospodarsko poslopje družine Županc,
- na Golek v družinsko hišo družine Šribar,
- na Cirju pri Raki v vinsko klet družine Molan.

Leta 2007 smo obeležili dve tajni skladišči:

- 28.9.2007 na Zajeselah na Bohorju pri družini Županc,
- 5.10.2007 na Cirju pri Raki pri družini Molan.

Leta 2008 smo obeležili tri tajna skladišča:

- 22.8.2008 na hiši družine Jevnik v Kostanjevici,
- 19.9.2008 na stavbi upravne zgradbe Rudnika v zapiranju na Senovem in
- na hiši družine Breznikar na Dovškem pri Senovem.

*Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO*

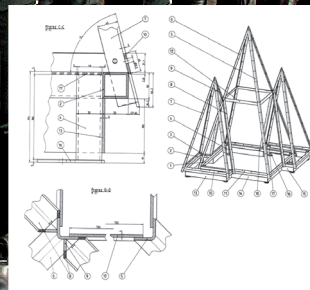
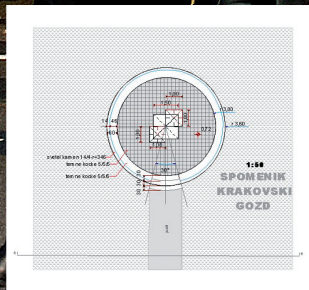
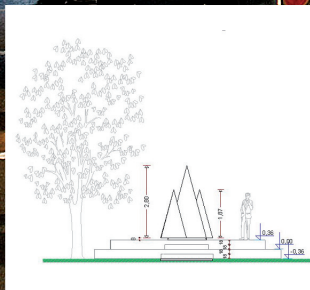
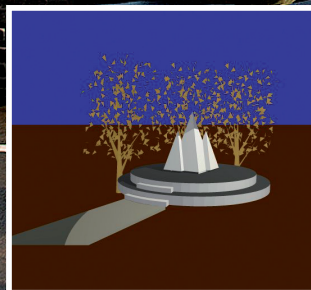
21

*Slavnostna
otvoritev obno-
vljene partizan-
ske bolnice je
bila 6.7.2002.
Na prireditve-
nem prostoru
so vse tri vete-
ranske organi-
zacije podpisale
sporazum o
PATRONATU.*

Obnovljena oklepna vozila iz boja v Krakovskem gozdu

Spomenik Zaloke

Spomenik v počastitev boja v Krakovskem gozdu je zasnovan v Biroju A, po ideji univ.dipl.ing. arhitekta Karla Filipčiča. Svečano ga je razkril predsednik vlade Janez Janša 22. oktobra 2005, z močno vojaško in vladno delegacijo. Večji del organizacije proslave je poleg OZVVS Krško in Slovenske vojske prevzel tudi eden od pobudnikov postavitve predsednik Pokrajinskega odbora ZVVS Posavje, veteran Mitja Teropšič.

Po boju na Medvedjeku 27. in 28. junija 1991 se je samohodni mehanizirani divizion protizračne obrambe JLA želel umakniti proti Zagrebu. V Krakovskem gozdu je bila kolona ustavljena in obkoljena ter po treh dneh neuspešnih pogajanj o predaji 2. julija 1991 v zgodnjih jutranjih urah uničena. Slovenske enote so z obkolitvijo in zmago v boju zavarovale komaj nastalo državo Republiko Slovenijo pred vdorom sovražne vojske.

Obkolitev – obroč simbolizira temeljno zasnovo spomenika, ki je oblikovan iz dveh okroglih platojev. Na platoju je postavljen spomenik v obliki Triglava. Sestavljen je iz treh piramid, ki so med seboj spojene v eno telo. Materiali so tako izbrani in vklju-

čeni v celotno spominsko obeležje, da si sledijo v izrazitih kontrastih, tako po barvi kot po strukturi iz trajnih materialov. Sam spomenik simbolizira obdobje, v katerem je bil boj. Zgornji del je izdelan iz svetle nerjaveče pločevine, kar pomeni trdno voljo in povezanost tistega časa, po niansi pa svetel trenutek v zgodovini Slovencev. Na spomeniku piše:

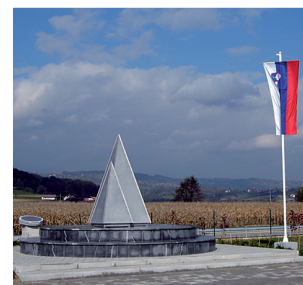
TUKAJ
V KRAKOVSKEM GOZDU
JE BILA 2. JULIJA 1991
PREMAGANA
ENOTA JLA,
POSLANA V SLOVENIJO,
DA ZLOMI VOLJO
SLOENCEV
DO SAMOSTOJNE
DRŽAVE.
TU JO JE USTAVIL
SLOVENSKI VOJAK.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

23

*Slovenske enote
so z obkolitvijo
in zmago v boju
zavarovale
komaj nastalo
državo Repu-
bliko Slovenijo
pred vdorom
sovražne vojske.*

Srečanje veteranov Posavja, Trška gora 2008

Priznanja in odlikovanja

Za uspešno delo v združenju zaslužnim članom podeljujemo priznanja na osnovi Pravilnika o priznanjih, znakih in kovancih ZVVS in Pravilnika o priznanjih ZVVS za Posavje.

Za zasluge pri izgrajevanju in krepitvi ZVVS, uspešno organiziranje in izvrševanje aktivnosti in nalog, prizadevno in dolgotrajno delo v pokrajinskem odboru, organih območnih združenj in sekcijah, uspešno sodelovanje s sorodnimi društvi in organizacijami na lokalnem nivoju in širše ter za uspešno sodelovanje in nudenje pomoči, območna združenja in pokrajinski odbor podeljujejo:

- plaketo "Posavje 1991";
- medaljo "Obranili Posavje 1991" (zlata, srebrna, bronasta);
- listino priznanje;
- spominske znake.

Pravico predlaganja imajo vsi člani OZVVS iz Posavja. Pisni predlogi se zbirajo in obravnavajo na predsedstvih OZVVS. Pokrajinski odbor pred podelitvijo obravnava predloge za podelitev plakete "Posavje 1991" in zlate medalje ter predloge potrdi ali zavrne. Največje priznanje za zasluge v letih osamosvojitve je prejel na pobudo OZVVS Krško, veteran Ernest Breznikar. Predsednik Republike Slovenije Janez Drnovšek, mu je 23.3.2005 podeli »Srebrni znak Republike Slovenije«.

O podeljenih priznanjih se vodi evidenca.

Prisotnost v javnih občilih

Naše združenje je prepoznavno po simbolih veteranske organizacije (znak, prapor, priznanja, uniforma), kakor tudi po svojih aktivnostih. Da smo prepoznavni v domačem okolju, kakor tudi v regiji

in državi, je pomembno, da so naše aktivnosti prikazane tudi preko sredstev javnega obveščanja, predvsem v lokalnih časopisih, na lokalni televiziji in v glasilu Veteran, ki ga prejemajo vsi člani ZVVS.

O pomembnejših dogodkih, kot so letni zbori, odkritje spomenika boja v Krakovskem gozdu in postavitve spominskih plošč na objektih, kjer je v letih 1990-1991 Maneverska struktura narodne zaščite Krško skrivala orožje in minskoeksplozivna sredstva, je poročala lokalna TV - Krško v oddaji Od torka do torka.

Prav tako so pomembni zapisi, predvsem v lokalnem časopisu Posavski obzornik, ki ga prejme vsaka družina v Posavju. V tem časopisu je bilo v zadnjih desetih letih največ objav.

Prvi zapis zasledimo v 47. številki Posavskega obzornika v aprilu 2000, o glavnem zboru krških veteranov s podrobnim prikazom zastavljenih nalog, s poudarkom o sodelovanju z Zvezo združenj borcev in udeležencev NOB območnega odbora Krško in Policijsko veteranskim društvom Sever Posavje. Poseben poudarek je bil namenjen zavzemanju za ureditev statusa veteranov vsem tistim, ki so kakorkoli sodelovali v vojni leta 1991.

Od leta 2000 do 2008 je bilo v Posavskem obzorniku objavljenih 13 člankov o naših aktivnostih. Redno je poročal o naših letnih zboreh ter o realizaciji naših programov in načrtov. Leta 2003 je bil poudarek na veteranskih igrah, saj je bila tega leta OZVVS Krško gostitelj in soorganizator iger na zvezni ravni. Aprila 2005 je bil objavljen članek z naslovom Trajni pomnik v Zalokah, o postavitvi in slovesnosti ob otvoritvi spomenika. V letu 2007 je bil objavljen obširen članek o podelitvi 56 znakov za prispevek o osamosvojitveni vojni, ki so bili podeljeni v Kulturnem domu Krško.

V Posavskem obzorniku je vsaj enkrat do dvakrat letno objavljen članek o OZVVS Krško, v katerem se poroča o aktivnostih združenja. Nekaj člankov je bilo objavljenih tudi v Dolenjskem listu in glasilu veteranov Veteran. Naše dejavnosti so bile večkrat prikazane tudi na lokalni televiziji TV-Krško.

Ob 10 obletnici
društva OZVVS
KRŠKO

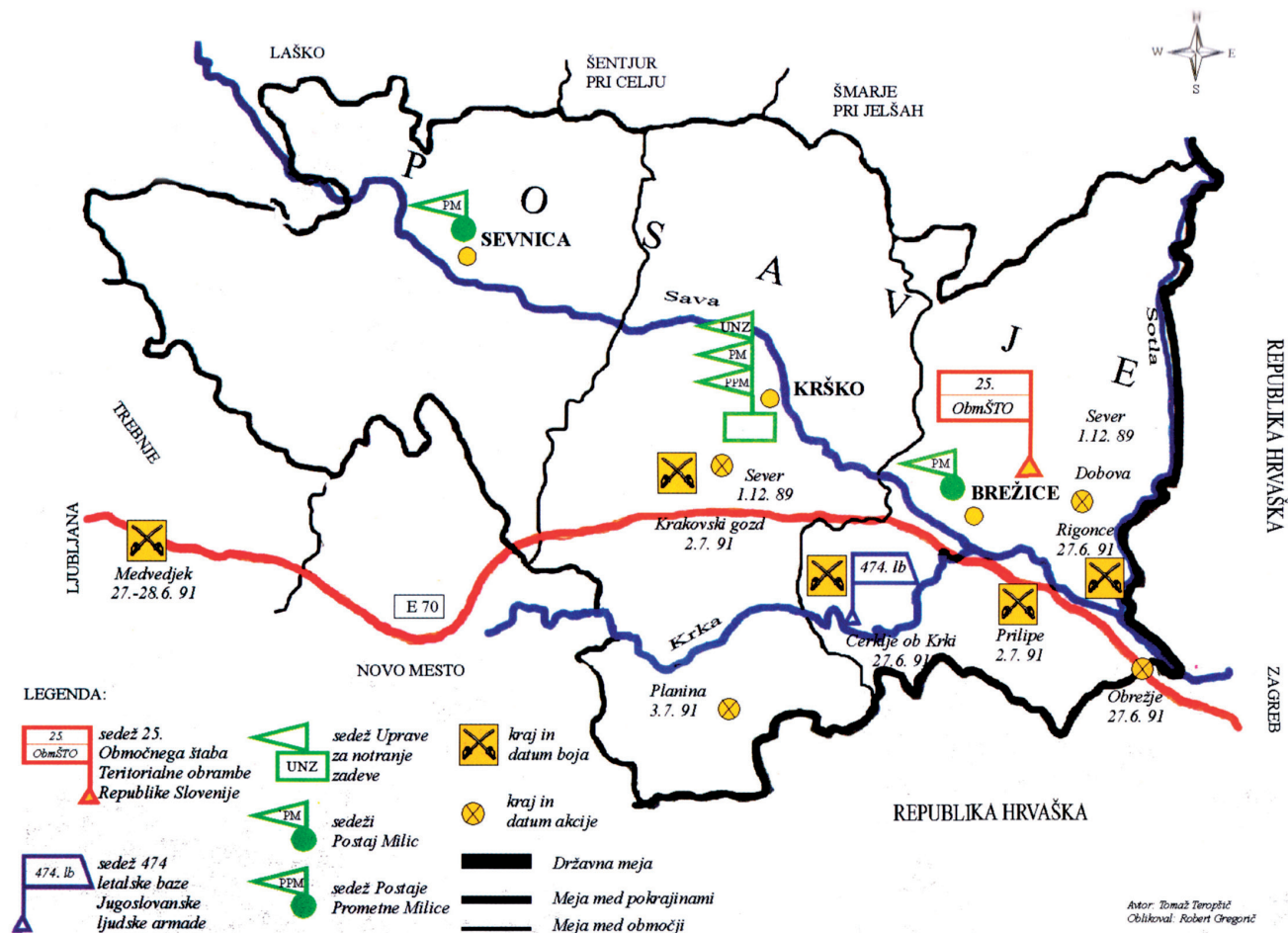
25

*Največje
priznanje za
zasluge v letih
osamosvojitve
je prejel vete-
ran Ernest Bre-
znikar. Predse-
dnik Republike
Slovenije Janez
Drnovšek, mu
je 23.3.2005
podeli »Srebrni
znak Republike
Slovenije«.*

26

Boji na jugovzhodni meji Slovenije leta 1991

Naslov:

10 let Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Krško

Izdalo:

Društvo OZVVS KRŠKO

Priprava besedil:

Rudi Smodič, Zdenko Mohar

Fotografije na 2. strani:

Knjigi Deset dni vojne za Slovenijo in Vojna za Slovenijo

Zemljevid na strani 22:

Boji na jugovzhodni meji Slovenije leta 1991, Spominski zbornik Posavje v letih 1989 - 1991

Naklada:

500 izvodov

Oblikovanje in priprava za tisk:

Fotografika, Boštjan Colarič s.p., Senovo

Tisk:

Tiskarna Mali, Krško

Zahvala dr. Tomažu Teropšiču za slikovno gradivo in strokovno pomoč

Krško, december 2009

občina krško

